

1581612

Наталія Буланова

НЕВІДОМЕ ТРИТУЗНЕ СЛІДАМИ ЗНИКЛОГО СЕЛА

історичні нариси

У науково-популярному виданні на основі численних документальних та наративних джерел висвітлено історичне минуле колишньої козацької слободи Тритузне, починаючи від заселення за часів Нової Січі до сьогодення. Окремі сюжети присвячені подіям Української революції 1917–1921 рр., утвердженню комуністичної диктатури з її такими проявами, як насильницька колективізація, Голодомор-геноцид 1932–1933 рр., масові репресії, нищення духовно-релігійного життя, протистояння між селом і містом у ході форсованої індустріалізації, діяльності ОУНівського підпілля в роки нацистської окупації. Багато уваги приділено малодослідженій проблемі впливу на традиційний природний ландшафт і господарський устрій мешканців Тритузного будівництва шлакового заводу, що розпочалося після війни в рамках реалізації атомного проєкту Л. Берії й призвело до нагромадження ядерних відходів, забруднення території та зникнення села.

ЗМІСТ

Звернення міського голови Андрія Білоусова.....	3
Передмова голови Дніпровського осередку Наукового товариства ім. Шевченка, д-ра іст. наук, проф. Сергія Світленка.....	5
Слово від авторки.....	9
 Розділ 1. На теренах Війська Запорозького Низового	
Козацький зимівник Данила Семененка.....	13
Перші мешканці Тритузного та їхні заняття.....	17
Державна слобода під імперською владою.....	19
На честь святого Миколая.....	23
Сотні та роди села в часи модернізації.....	28
 Розділ 2. У буремні часи міжвоєнного періоду	
Шляхом національно-визвольних змагань (1917–1921 рр.)	35
«Певний шлях» тритузнянської громади.....	43
«А у хаті – смерть та голод».....	52
Свято-Миколаївський храм. Закриття.....	61
Завод vs Село: «битва» за ландшафт.....	63
 Розділ 3. Тритузнянці у боротьбі з окупантами (1941–1944 рр.): голоси непочутих	
Друга світова. Сірі будні нацистської окупації.....	69
Розстріли часів «нового порядку».....	72
«Здобудеш Українську державу або згинеш у боротьбі за неї».....	74
«Кобзар» (Іван Полянський).....	78
«Андрій» (Леонід Воловик).....	80
«Саша не вільна».....	81
Тритузнянські дівчата.....	85
«Анатолій Буряк».....	87
«Юрко Ворон».....	91
Господарка конспіративної квартири Мотря Штепенко-Гончар.....	94
Його вважали першим бойовиком.....	97
Небезпечною дорогою на Захід.....	99
У лавах УПА.....	102
Без права на героїзм.....	107
Операція «Ліквідація».....	113
Харитон Чорний: «Чому я не сокіл».....	121

Розділ 4. Тритузне повоєнне: атомний проєкт Л. Берії та його результати

Шлаковий завод.....	133
Колишні козацькі землі vs Завод.....	138
Розбудова заводу.....	141
Ядерне виробництво та його наслідки.....	144
Атомна спадщина України.....	149
Церква серед відвалів.....	154
Ландшафти пам'яті.....	160
Післямова.....	162
«Ми з вольних»: від козацьких витоків до новітньої боротьби українців за свободу (замість післямови від к. іст. н. Любові Босої).....	164